

Hoe
Spel
je
dat
?

Spelregels & spelfouten

Het werkwoord in de tegenwoordige tijd

ik	- stam	wij	- hele werkwoord
jij/je/u	- stam + t	jullie	- hele werkwoord
hij/zij/het	- stam + t	zij	- hele werkwoord

- Stam = hele werkwoord min *-en* (binden, stam = bind).
- Geen dubbele medeklinkers (zetten, stam = zet).
- Vanwege de uitspraak is klinkerverdubbeling mogelijk (proberen, stam = probeer).
- Een trema vervalt (kopiëren, stam = kopieer), tenzij er drie e's staan (creëren, stam: creëer).
- De zogenaamde *valse s* en *valse f*: bij een stam op *z* of *v*, veranderen die letters in *s* of *f* (verhuizen, stam = verhuis; erven, stam = erf).

ik	verspreid	creëer	verhuis
jij/je/u	verspreidt	creëert	verhuist
hij/zij/het	verspreidt	creëert	verhuist
wij/jullie/zij	verspreiden	creëren	verhuizen

Staat het onderwerp *jij* of *je* achter het werkwoord, dan vervalt de *t*. Is het onderwerp *u*, dan blijft de *t* gewoon staan.

Verspreid jij/je die memo's? Erf jij/je dat?

Verspreidt u die memo's? Erft u dat?

Maar: Verspreidt je secretaresse die memo's?

Je staat er wel achter, maar het onderwerp is *je secretaresse*. *Je* is hier te vervangen door *jouw*.

Gebiedende wijs: gebruik altijd de stam
Kom allen! Word ook lid! Kopieer die stukken.

Het voltooid deelwoord

Een voltooid deelwoord is onveranderlijk. Het ontstaat wanneer u een werkwoord vervoegt met een vorm van *hebben*, *zijn* of *worden*.

ik antwoord	ik heb/had geantwoord
zij antwoordt	zij heeft/had geantwoord
het gebeurt	het is/was gebeurd
hij verstuurt de brief	de brief wordt/werd verstuurd

Eindigt de stam op **t k f s ch p** dan eindigt het voltooid deelwoord op een *t*. In alle andere gevallen eindigt het op een *d*.

- Zet bij regelmatige werkwoorden *ge-* voor de stam, behalve bij werkwoorden die beginnen met *be-*, *er-*, *ge-*, *her-*, *ont-*, of *ver-*. (uitzondering: herwaarderen – geherwaardeerd)
- Begint het hele werkwoord met *e*, *i* of *u*, dan krijgt deze klinker een trema in het voltooid deelwoord. (eisen-geëist)

hele werkw.	stam	voltooid deelwoord
juichen	juich	gejuicht
praten	praat	gepraat
erkennen	erken	erkend
verhuizen	verhuis	verhuisd
kopiëren	kopieer	gekopieerd
ontdekken	ontdek	ontdekt
erven	erf	geërfd
illustreeren	illustreer	geïllustreerd

Het regelmatige werkwoord in de verleden tijd

Bij onregelmatige werkwoorden hoort/weet u de juiste spelling (denken–dacht, mijden–meed, lopen–liep).

Eindigt de stam op **t k f s ch p** ('t kofschip)
dan schrijft u in de verleden tijd: stam + –te/–ten
Eindigt de stam op een andere medeklinker
dan schrijft u: stam + –de/–den

stam	ik/jij/hij	wij/jullie/zij
kost	kostte	kostten
werk	werkte	werkten
besef	besepte	beseften
kruis	kruiste	kruisten
lach	lachte	lachten
hoop	hoopte	hoopten
beschouw	beschouwde	beschouwden
antwoord	antwoordde	antwoordden
kopieer	kopieerde	kopieerden
creëer	creëerde	creëerden

Laat u niet misleiden door een *valse s* of *valse f* in de stam. U schrijft ze wel, maar gaat voor de verleden tijd uit van de oorspronkelijke *z* en *v* in de stam.

stam	ik/jij/hij	wij/jullie/zij
verhuis (z)	verhuisde	verhuisden
veins (z)	veinsde	veinsden
proef (v)	proefde	proefden
beloof (v)	beloofde	beloofden

